

ಅಳಿಲು ಮರಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಗುವಿನಾಟ

ಚೆಕ್ಕ ಮಹ್ಕಣಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಬ್ರೀತಿ. ಈ ಬ್ರೀತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅಳಿಲು ಮರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಬಿಟ್ಟರೆ... ನಮ್ಮ ಯಲ್ಲಾಪುರ ನಗರದ ಮರಿಗಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವರದು ಕಡೆ ಅಳಿಲು ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಏನೋ ಆಗಿ ಬಂದು ಗೂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಯಿ ಅಳಿಲು ಅಸುಣಿತು. ಹಾಲುಳ್ಳವ ಚೆಕ್ಕ ಚೆಕ್ಕ ಮರಿಗಳಿಗೆ ನಾವೇ ಹಾಲುಳ್ಳಿ, ಹಣ್ಣು ತಿನಿಸಿ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮೆಗಳು ಶಿವನ್ಯಾಣಿಗೆ ಈ ಮೂರು ಮರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಪನಿ ಆ ಮೂರು ಮರಿಗಳು ಬಳಿದು ದೊಡ್ಡವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವವರೆಗೆ ಶಿವನ್ಯಾ ಅವುಗಳ ಜೊತೆ ಅಡಿದ್ದೇ ಅಂದಿನು. ಈಗಲೂ ಶಿವನ್ಯಾಣನ್ನು ಕಂಡರೆ ಚಿಂಪಾ... ಚಿಂಪಾ... ಎಂದು ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಆ ತ್ರಿವಳಿ ಅಳಿಲುಗಳು ನಮ್ಮ ಮರಿಗಳ ತೋಡದ ಕಾಯಂ ನಿರಾಸಿಗಳು.

—ಬೀರಣ್ಣ ನಾಯಕ ಮೊಗಟಾ, ಯಲ್ಲಾಪುರ

ಟಾಚ್‌ ಶುಂಠಿ

ಟಾಚ್‌ ಶುಂಠಿ ಅಂದರೆ ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸುವ ಶುಂಠಿಯಲ್ಲ. ಶುಂಠಿ ಜಾತಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಗಿಡ. ಈ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಜಿಂಬಿಬೇಸಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಸ್ಯವೆಂದೂ ಹೇಳಲುತ್ತಾರೆ. ಟಾಚ್‌ ಶುಂಠಿಯ ಹೂವು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಗಿಡವು ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತನ್ನ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದು 30 ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಟ್ಟಿರೂ 50–60 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಹಾವಾಗಿ ಅರಳಿ ಕಡು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಹೂವಿನ ಪ್ರತಿ ಎಸಳಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದನೆಯ ಕವ್ಯ ಬೀಜಗಳು ಇರುವುದು ಇದರ ವಿಶೇಷ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ವಟ್ಟಿಂಗ್‌ರೂ ಎಲಾಟಿಯರ್’ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಇದನ್ನು ಥಾಯ್‌ಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ಥಾಯ್’ ಸಲಾಡ್’ನಂತಹ ಖಾದ್ಯವಾಗಿ ಸಹಿಯುತ್ತಾರೆ.

—ಸುಮನ ಬಾಯರು

ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ತೂಕದ ಕಲ್ಲು

ತೂಕ ಅಳೆಯಲು ಇಂದು ದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಗಳ ಅಲ್ಲತೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ, ಹಿಡಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ? ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾರದ ಕೆಂಬಿಂದ ತೂಕದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಹಿಂದ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಿಡಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅಡಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ತೂಕದ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 50 ಕೆ.ಜಿ.ವರೀಗಿನ ಈ ತೂಕದ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಇಂದಿನ ಹಲವರಿಗೆ ಈ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಿಡಿಗೆ ಹಾಕಲು ಶಕ್ತಿ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಳ್ಳಾವುನ ವಾಸುದೇವ ರಾವ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕಂಡವು.

—ಅರುಣ್ಣ ಕೆಲ್ಲಾರು

